

Ainevaldkond: Sotsiaaalained		Õppeaine: ajalugu
Õppeaine kirjeldus: 8. klassis käsitletakse valitud näiteid uusajast (16. saj-20. saj algus) Peamised teemad on: Uusaja mõiste, üldiseloostus, periodiseering. Ühiskond varauusajal Ususõjad 17. sajandil Prantsusmaa, Inglismaa, Saksamaa sisepoliitika varauusajal Absolutism ja valgustus Ameerika iseseisvumine Prantsuse revolutsioon ja Napoleon Eesti Rootsi ja Vene riigi koosseisus Kunst, kultuur ja teadus varauusajal Viini kongress ja Euroopa uusajal Tööstusrevolutsioon ja industrialiseerimine Poliitilised õpetused Euroopa rahvaste kevad (1848. aasta revolutsioonid) Kolonialism ja imperialismi kujunemine Venemaa ja Eesti 19. sajandil ja 20. sajandi algul Esimene maailmasõda. Eesti iseseisvumine Teadus, tehnika ja kultuur 19. sajandil ja 20. sajandi algul		
Kooliaste: III	Klass: 8	Tundide arv: 70
Õpitulemused: Õpilane: 1) iseloomustab põhitunnuste kaudu erinevaid ajalooperioode 2) nimetab erinevate kunstistiilide olulisemaid tunnuseid ja tunneb väliste tunnuste järgi ära erinevate kunstistiilide arhitektuurinäiteid 3) toob allikate põhjal esile ajaloosündmuste põhjuse-tagajärje seoseid 4) arutleb märksõnade või küsimuste toel ajaloosündmuste ja -nähtuste üle, kujundab oma seisukoha ning põhjendab seda 5) selgitab näidete abil, kuidas muutused maailmas on mõjutanud Eesti ajalugu 6) analüüsib Eesti omariikluse kujunemist ja arengut Euroopa sündmuste kontekstis 7) analüüsib Euroopa riikide arengut ajaloos mõne riigi näitel 8) selgitab Ameerika Ühendriikide kujunemislugu 9) toob näiteid ühiskonna ümberkorraldamise võimalustest reformide või revolutsiooni teel ja analüüsib nende protsesside erinevusi 10) võrdleb etteantud kriteeriumide põhjal elukorraldust maal ja linnas		Õppesisu: Uusaja ühiskonna põhijooned Euroopas, absolutismi kujunemine, Louis XIV, valgustusfilosoofia, Inglise kodusõda ja restauratsioon, Inglismaa ja Prantsusmaa, 18. sajandi valgustatud absolutism Preisimaa näitel, Friedrich II. Eesti Rootsi ja Vene riigi koosseisus, valitsemine, keskvoim ja aadli omavalitsus, Balti erikord, Põhjasõda, Peeter I, Eesti talurahvas 17. ja 18. sajandil, muutused majanduses ja poliitikas, vaimuelu (religioon, haridus, kirjasõna). Laiuse roll Põhjasõjas. USA iseseisvumine, Iseseisvussõda, USA riiklik korraldus. Prantsuse revolutsioon ja Napoleoni ajastu. Prantsuse revolutsiooni põhjused ja kulg, Napoleoni reformid, Viini kongress ja poliitilised muutused Euroopa kaardil Vestfaali rahu ning Viini kongressi tulemusena, Prantsuse revolutsiooni ja Napoleoni sõdade tähtsus Euroopa ajaloos. Kultuur: barokk, klassitsism. Asustus ja eluolu paikkonnas 17.–18. sajandil. Industriaalühiskonna kujunemine, tööstuslik pööre, vabrikutootmine, linnastumine

11) toob näiteid rahvastikurännetest, selgitades nende põhjusi ja tagajärgi 12) toob näiteid kolonialismi majanduslikest, poliitilistest ja eetilistest aspektidest, annab kolonialismile hinnangu erinevast perspektiivist 13) analüüsib inimeste võimalusi ja valikuid minevikus ja tänapäeval isikute näitel 14) loetleb inimkeskse ja teadusliku maailmapildi kujunemise põhjuseid, toob näiteid selle tunnusjoontest, suuna esindajatest erinevatel ajastutel ning ühiskonnas toimunud muutustest 15) kirjeldab, kuidas on erineval ajal maailmas korraldatud inimeste heaolu, tuues näiteid hariduse, tervishoiu, igapäevaelu ja turvalisuse korraldusest 16) toob näiteid hariduse, tervishoiu, sotsiaal- ja igapäevaelu valdkonnast eri ajastutel 17) analüüsib allikate usaldusväärsust eri aspekte hinnates, teab, et allika sõnum sõltub autori positsioonist 18) teeb allikate põhjal järeldusi, hinnates väiteid, taotlusi ja veendumusi ajaloolises kontekstis 19) iseloomustab erinevaid poliitilisi õpetusi ja nende peamisi toetusgruppe ühiskonnas, analüüsib, mis on iseloomulik konservatismile, liberalismile ja sotsiaaldemokraatialle tänapäeval 20) analüüsib teaduse ja tehnika arengu positiivset ja negatiivset mõju ühiskonnale ja kultuurile, mõistab inimkonna eetilisi valikuid ja vastutust ühiskonna ees seoses teaduse ja tehnika arenguga 21) toob näiteid erinevate ajastute kultuuripärandist 22) märkab kodukoha kultuuripärandit ja teab selle kujunemislugu, mõistab, et kultuuripärandi tähendus võib ajas muutuda 23) selgitab, kuidas igal inimesel on võimalik olla traditsioonide hoidmise kaudu kultuuripärandi kandja 24) märkab Eesti ja maailma kultuuri seoseid ja vastastikust mõju 25) teab, kuidas meditsiin on ajas arenenud ja mis võtteid on kasutatud haiguste ja epideemiatega võitlemisel	(Jõgeva valla areng), industriaalühiskonna sotsiaalne pale, 19. sajandi poliitilised õpetused. Rahvuslus ja rahvusriigid, rahvusluse kasv Euroopas, rahvusriigi loomine Saksamaa näitel, Saksa keisririik. Eesti 19. sajandil ja 20. sajandi algul, Vene impeeriumi äärealade poliitika, talurahvaseadused, rahvuslik ärkamine, selle eeldused, liidrid ja üritused, venestusaeg (Laiuse õigeusukirik), 1905. aasta revolutsiooni tagajärjed. Esimene maailmasõda, uue jõudude vahekorra kujunemine Euroopas, sõja põhjused, kulg ja tagajärjed, maailmasõja mõju Eestile. Eesti iseseisvumine: autonoomiast Vabadussõjani. Jaan Poska roll Eesti ajaloo. Kultuur 19. sajandil ja 20. sajandi algul: eluolu, ajakirjandus, seltsiliikumine, sh kodukohas. Jüri Soo ja Laiuse turnipidu.
---	--

26) selgitab ja toob näiteid, kuidas inimesed on erinevatel ajastutel loodusesse suhtunud 27) selgitab, kuidas tootmine, tarbimine ja inimeste elatustase on seotud loodusressursside kasutamisega	